

RIKSDAGENS SVAR 233/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om Forststyrelsen

Regeringens proposition med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till lag om Forststyrelsen (RP 154/2004 rd)

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om Forststyrelsen (RP 154/2004 rd) och sin proposition om komplettering av ovan nämnda proposition (RP 248/2004 rd).

Beredning i utskott

Jord- och skogsbruksutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (JsUB 13/2004 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen i budgetpropositionen avsätter nödvändiga tilläggsanslag för högskolorna och/eller läroinrättningarna, om det är nödvändigt för att högskolorna och/eller läroinrättningarna skall kunna ha kvar sina skogar för undervisnings- och/eller forskningsändamål på statsägd mark.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag om Forststyrelsen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Ställning inom förvaltningen

Forststyrelsen är ett statligt affärsverk inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde. I ärenden som gäller naturvård styrs Forststyrelsen av miljöministeriet.

På Forststyrelsen tillämpas lagen om statliga affärsverk (1185/2002), nedan affärsverkslagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

2 §

Uppgifter

Forststyrelsen skall vårda, använda och skydda naturresurser och annan egendom som är i dess besittning. Forststyrelsen skall bedriva en hållbar och resultatrik verksamhet.

Forststyrelsen skall bedriva affärsverksamhet inom ramen för de samhälleliga förpliktelser

som ålagts den i denna lag och sköta offentliga förvaltningsuppgifter.

3 §

Affärsverksamheten

Forststyrelsen bedriver affärsverksamhet inom områdena skogsbruk och annan användning av naturresurser samt produkter och tjänster som hänför sig till dem.

4 §

Allmänna samhälleliga förpliktelser

Som en väsentlig del av den hållbara vården och användningen av naturresurserna skall Forststyrelsen i tillräcklig grad beakta skyddet och en ändamålsenlig ökning av den biologiska mångfalden tillsammans med de övriga målen för vården, användningen och skyddet av skogar och andra naturresurser. Forststyrelsen skall dessutom beakta de krav som användningen av naturen för rekreation och främjandet av sysselsättningen ställer.

Vården, användningen och skyddet av naturresurser i Forststyrelsens besittning inom samernas hembygdsområde enligt sametingslagen (974/1995) skall samordnas så att förutsättningarna för utövande av samekultur tryggas, och inom renskötselområdet enligt renskötsellagen (848/1990) så att de förpliktelser som föreskrivs i renskötsellagen uppfylls.

Forststyrelsen skall vara beredd att sköta sina uppgifter även under undantagsförhållanden på det sätt som jord- och skogsbruksministeriet och, i fråga om försvarsfastigheter, försvarsminneriet bestämmer. Forststyrelsen skall dessutom följa försvarsministeriets säkerhetsföreskrifter i fråga om försvarsfastigheter och fastigheternas lokalservice.

Forststyrelsen skall lämna räddningsmyndigheterna experthjälp när det gäller att bekämpa skogsbränder och på eget initiativ ha beredskap att i samråd med räddningsmyndigheterna förebygga och bekämpa skogsbränder på statsägd mark som Forststyrelsen har i sin besittning.

5 §

Övriga samhälleliga förpliktelser

I sin verksamhet skall Forststyrelsen beakta forskningens, utbildningens, försvarsmaktens och gränsbevakningsväsendets markanvändningsbehov.

6 §

Offentliga förvaltningsuppgifter

Forststyrelsen har följande offentliga förvaltningsuppgifter:

1) naturvårdsuppgifter som föreskrivs i naturvårdslagen (1096/1996) och i lagar om naturskyddsområden som grundats med stöd av den och lagen om naturskydd (71/1923) samt förvärv av naturskyddsområden,

2) de uppgifter som föreskrivs i ödemarkslagen (62/1991), lagen om fiske (286/1982), skoltlagen (253/1995), terrängtrafiklagen (670/1991), jaktlagen (615/1993), lagen om rätt till allmänna vattenområden (204/1966), räddningslagen (468/2003), renskötsellagen, lagen om finansiering av renhushållning och naturnärningar (45/2000) och lagen om friluftsliv (606/1973),

3) tillhandahållande av natur- och friluftstjänster,

4) genomförande av vilt- och fiskerihushållningsprojekt,

5) jakt- och fiskeövervakning,

6) uppgifter som hänför sig till anskaffning och säkerhetsupplagring av frö för skogsträd, och

7) uppgifter som avses i vattenlagen (264/1961) och övriga uppgifter som hänför sig till flottning.

7 §

Finansiering av offentliga förvaltningsuppgifter

Skötseln av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter finansieras med anslag som särskilt anvisas i statsbudgeten.

8 §

Organisering av offentliga förvaltningsuppgifter

För skötseln av de offentliga förvaltningsuppgifter som avses i 6 § finns vid Forststyrelsen en särskild enhet för offentliga förvaltningsuppgifter, som naturtjänstdirektören är chef för. Bestämmelser om utnämning av naturtjänstdirektören utfärdas genom förordning av statsrådet.

Naturtjänstdirektören sköter de uppgifter som hänför sig till de offentliga förvaltningsuppgifter som enligt 10 § i denna lag inte hör till styrelsen och verkställande direktören. Naturtjänstdirektören godkänner och undertecknar vid sidan av styrelsen det särskilda bokslut som avses i 13 § 1 mom. i affärsverkslagen.

De offentliga förvaltningsuppgifter som gäller jakt och fiske (*vildmarksärenden*) och som enligt 2 mom. inte hör till styrelsen eller verkställande direktören sköts dock av vildmarkschefen, som finns inom enheten för offentliga förvaltningsuppgifter. Bestämmelser om utnämning av vildmarkschefen utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Beslutanderätt i offentliga förvaltningsuppgifter

Naturtjänstdirektören avgör förvaltningsärenden som hänför sig till de i 6 § avsedda offentliga förvaltningsuppgifterna och myndighetsärenden som gäller enheten för offentliga förvaltningsuppgifter, fränsett tillstånd för jakt och fiske, som avgörs av vildmarkschefen.

Kvoter kan fastställas områdesvis för de tillstånd eller beslut enligt 4 § i terrängtrafiklagen, 5 § i lagen om fiske och 6 § i jaktlagen som gäller användning av ett område i Forststyrelsens besittning för det ändamål som avses i dessa lagar.

Inom ramen för kvoterna i 2 mom. kan naturtjänstdirektören delegera rätten att fatta beslut om enskilda tillstånd som avses i 4 § i terrängtrafiklagen till en tjänsteman vid Forststyrelsen eller till en sådan anställd vid Forststyrelsen eller

en sådan utomstående sammanslutning som med avseende på oavhängighet, tillförlitlighet, sakkunskap och andra omständigheter som skall beaktas vid bedömningen är att betrakta som lämplig för uppdraget. Vildmarkschefen kan göra detsamma i fråga om beslut om enskilda tillstånd som avses i 5 § i lagen om fiske och 6 § i jaktlagen. På verksamheten vid Forststyrelsen och vid en utomstående sammanslutning som beviljar tillstånd tillämpas till denna del förvaltningslagen (434/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), språklagen (423/2003) och samiska språklagen (1086/2003) samt dessutom vad som i strafflagen (39/1889) bestäms om straffrättsligt tjänsteansvar.

Ett enskilt tillstånd i ett ärende som avses i 3 mom. kan också ges maskinellt och beslut fattas utan föredragning.

Med undantag för fastställande av ordningsstadga för ett naturskyddsområde eller ett strövområde samt fastställande av kvoter i enlighet med 2 mom. får naturtjänstdirektören och vildmarkschefen, efter att ha hört naturtjänstdirektören, skriftligt delegera den beslutanderätt som de har enligt denna paragraf till en annan tjänsteman inom enheten för offentliga förvaltningsuppgifter.

Beslut om fastställande av kvoter områdesvis skall delges genom offentlig delgivning på det sätt som bestäms i förvaltningslagen.

10 §

Styrning och övervakning av offentliga förvaltningsuppgifter

Med avvikelse från vad som 8 § i affärsverkslagen föreskriver skall jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet i fråga om sitt verksamhetsområde styra och övervaka skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter som hör till Forststyrelsen på det sätt som särskilt föreskrivs om styrning och övervakning av ämbetsverks och inrättnings verksamhet.

Inom ramen för de i 1 mom. nämnda ministeriernas styrning och övervakning skall Forststyrelsens styrelse

1) sörja för den allmänna styrningen och övervakningen av skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter,

2) sörja för att uppgifterna sköts i enlighet med beslut och föreskrifter från riksdagen och andra myndigheter och för att bokföringen och övervakningen av medelsförvaltningen i anslutning till offentliga förvaltningsuppgifter har ordnats på behörigt sätt, samt

3) sedan den fått ett förslag från enheten för offentliga förvaltningsuppgifter fatta beslut i ärenden som anges i 10 § 2 mom. 1, 2 och 7 punkten i affärsverkslagen.

Inom ramen för de i 1 mom. nämnda ministeriernas samt styrelsens styrning och övervakning skall Forststyrelsens verkställande direktör ansvara för den allmänna ledningen och utvecklingen av skötseln av de offentliga förvaltningsuppgifter som hör till Forststyrelsen samt för sin del sörja för att den särskilda bokföring som avses i 13 § 1 mom. i affärsverkslagen är lagenlig och att den medelsförvaltning som gäller skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter är ordnad på ett tillförlitligt sätt.

11 §

Jakt- och fiskeövervakning

Angående jakt- och fiskeövervakningen bestäms särskilt genom lag.

12 §

Ansvar vid skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter

I fråga om ersättning av skada som Forststyrelsen förorsakar vid skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter gäller vad som särskilt bestäms om ersättning av skada som skett under tjänsteansvar.

13 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som Forststyrelsen fattar med stöd av naturvårdslagen får sökas genom besvär hos behörig förvaltningsdomstol på det sätt som bestäms i naturvårdslagen.

Ändring i ett beslut som gäller kvoterna i 9 § 2 mom. får sökas genom besvär hos behörig förvaltningsdomstol på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Rättelse i ett enskilt beslut som avses i 9 § 3 mom. får sökas hos Forststyrelsen. Rättelseyrkande skall göras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Ändring i ett beslut som Forststyrelsen har fattat med anledning av ett rättelseyrkande får sökas genom besvär hos behörig förvaltningsdomstol på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

Ett beslut som gäller kvoterna i 9 § 2 mom. samt ett i 9 § 3 mom. avsett beslut av Forststyrelsen om ett enskilt tillstånd kan verkställas trots att ändring har sökts. Besvärinstansen kan dock förbjuda verkställigheten av beslutet.

I andra beslut av Forststyrelsen som avses i denna lag får ändring sökas genom besvär hos landsbygdsnäringsarnas besvärsnämnd på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen.

14 §

Egendom som är avsedd för offentliga förvaltningsuppgifter

För skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter har Forststyrelsen i sin besittning naturskyddsområden och ödemarksområden, övriga områden som anvisats eller förvärvats för skyddsändamål samt övrig egendom som behövs med avseende på skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter. Den egendom som är avsedd för offentliga förvaltningsuppgifter hör till Forststyrelsens övriga eget kapital.

15 §

Prissättning

Produkter och tjänster som hör till Forststyrelsens affärsverksamhet skall prissättas enligt företagsekonomiska principer.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. har

1) invånarna i städerna Kemi, Rovaniemi och Torneå rätt att inom de områden som anvisas av Forststyrelsen bedriva jakt för en avgift som motsvarar självkostnadsvärdet, om denna är lägre än den avgift som fastställts enligt företagsekonomiska principer, samt

2) kommuninvånarna rätt att avgiftsfritt använda områden som hör till deras hemkommunen som är i Forststyrelsens besittning för sådan terrängtrafik som avses i terrängtrafiklagen.

Vid fastställandet av priserna för prestationer som hänför sig till Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter tillämpas lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). På överklagande av en avgift för en prestation som hänför sig till en offentlig förvaltningsuppgift tillämpas 11 b § i lagen om grunderna för avgifter till staten.

16 §

Beslut som gäller fastighetsförmögenhet

Med avvikelse från vad som i 14 § 2 mom. i affärsverkslagen föreskrivs om statsrådets beslutanderätt vid överföring av fastighetsförmögenhet i ett affärsverks besittning eller från ett affärsverks besittning till statens budgetekonomi skall jord- och skogsbruksministeriet besluta om överföringen, när enskilda fastighetsförmögenhetsobjekt eller fastighetsförmögenhetskomplex, vars gängse värde är högst fem miljoner euro, överförs till Forststyrelsen. När det är fråga om överföring av fastighetsförmögenhet som hänför sig till genomförande av naturvård skall miljöministeriet besluta om överföringen. Överföringen redovisas som en ökning eller minskning av övrigt eget kapital för affärsverket eller som given på lånevillkor.

På överföring av fastighetsförmögenhet mellan Forststyrelsen och ett annat statligt affärsverk tillämpas lagen om rätt att överlåta statlig fastighetsförmögenhet (973/2002).

Med avvikelse från vad som bestäms i 10 § 2 mom. 10 punkten i affärsverkslagen beslutar Forststyrelsens styrelse hur beslutanderätten i fråga om förvärv samt, enligt vad som bestäms i lagen om rätt att överlåta statlig fastighetsförmögenhet, överlåtelse och utarrendering av fastighetsförmögenhet skall ordnas vid Forststyrelsen.

Fast egendom i Forststyrelsens besittning som försvarsmakten har nyttjanderätt till får inte överlåtas genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet eller Forststyrelsen utan försvarsministeriets medgivande, om inte statsrådet i enskilda fall beslutar något annat.

17 §

Säkerheter

Forststyrelsen har rätt att i sin affärsverksamhet använda säkerhet som ställs till förmån för en utomstående, om behovet att ställa säkerhet baserar sig på lag eller allmänt godtagna principer som iakttas i en konkurrenssituation. Riksdagen fattar beslut om maximibeloppet av säkerheterna i samband med behandlingen av statsbudgeten.

Närmare bestämmelser om användningen och typen av säkerheter kan vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.

Med avvikelse från det som i 6 § i affärsverkslagen föreskrivs om statens ansvar, svarar endast Forststyrelsen för det ansvar som hänför sig till säkerheter som nämns i 1 mom.

18 §

Personal

Personalen vid Forststyrelsen är anställd i arbetsavtalsförhållande. Personer som sköter uppgifter som innebär utövande av offentlig makt är dock anställda i tjänsteförhållande, om ingen annan föreskrivs genom lag eller förordning av statsrådet.

På Forststyrelsens tjänstemän, tjänster och tjänsteförhållanden tillämpas bestämmelserna om statens tjänsteförhållanden och villkoren gällande tjänster vid affärsverk i tjänstekollektivavtalet.

19 §

Utnämmande av verkställande direktören

Med avvikelse från det som i 10 § 2 mom. 3 punkten i affärsverkslagen bestäms om styrelsens behörighet att utnämna och säga upp verkställande direktören utnämns och sägs verkställande direktören vid Forststyrelsen upp av statsrådet på föredragning från jord- och skogsbruksministeriet. Innan ärendet behandlas skall utlåtande från miljöministeriet begäras.

20 §

Delegationer

Till hjälp för det beslutsfattande som gäller användningen av statens områden i Forststyrelsens besittning kan det för beaktande av lokalbefolkningen och för främjande av samordningen av funktionerna finnas delegationer läns- eller områdesvis.

Närmare bestämmelser om delegationernas uppgifter, sammansättning, mandat och tillsättande utfärdas genom förordning av statsrådet.

21 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om styrelsens sammansättning, uppgifter och beslutanderätt, ledamöternas behörighet, verkställande direktören, arvoden för styrelseledamöter och revisorer samt om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005 och genom den upphävs lagen av den 17 december 1993 om Forststyrelsen (1169/1993) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

23 §

Övergångsbestämmelser

Uppgifter som tilldelats Forststyrelsen genom lag eller förordning eller med stöd av dem samt de rättigheter och förpliktelser som hör till Forststyrelsen överförs på den Forststyrelse som avses i denna lag.

Den styrelse som tillsatts vid Forststyrelsen enligt den lag som upphävts fortsätter som Forststyrelsens styrelse enligt affärsverkslagen till utgången av sin ursprungliga mandattid.

Tjänsten som verkställande direktör för Forststyrelsen och tjänsterna som chef för naturskyddsenheten och som chef för myndighetsenheten dras utan uppsägning in när denna lag träder i kraft. Verkställande direktören för Forststyrelsen övergår när denna lag träder i kraft till tjänsten som verkställande direktör för Forststyrelsen enligt affärsverkslagen och chefen för naturskyddsenheten till tjänsten som naturtjänstdirektör enligt denna lag.

Forststyrelsens tjänster samt personal i tjänste- och arbetsavtalsförhållande övergår i enlighet med denna lag i tjänst hos Forststyrelsen, och personalen bibehåller de rättigheter och skyldigheter som hänför sig till anställningsvillkoren. För överföring av tjänster krävs inte samtycke av tjänstemännen.

Lag

om ändring av 55 § i skoltlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i skoltlagen (253/1995) av den 24 februari 1995 55 § 1 mom., sådant det lyder i lag
276/2004, som följer:

55 §

Verkställighetsmyndigheter

Jord- och skogsbruksministeriet, Lapplands
arbetskrafts- och näringscentral, jord- och
skogsbruksministeriets informationstjänstcen-
tral, landsbygdsnäringsmyndigheten i Enare
kommun samt Forststyrelsen handhar verkstäl-

ligheten av denna lag. Jord- och skogsbruksmi-
nisteriet kan vid behov utfärda närmare bestäm-
melser om de förfaranden som skall iakttas vid
verkställigheten av denna lag.

— — — — —
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Helsingfors den 13 december 2004